

Come On Labels

(Wspólna polityka dotycząca sprzętu
– Jeden za wszystkich, wszyscy za
jednego – Etykieta energetyczna)

Seminarium

„Nowa etykieta energetyczna“
10 kwietnia 2013, Warszawa

Zawartość

- Rezultaty projektu Come On Labels
  - Przegląd sytuacji prawnej
  - Przegląd działań prowadzonych przez instytucje nadzorujące
  - Właściwa umieszczenie etykiety na produktach w sklepach
  - Promocja nowej etykiety energetycznej
  - Przegląd wykonywanych testów zgodności z etykietą
  - Systemy wsparcia wymiany starych urządzeń na nowe

Projekt Come On Labels

- *Projekt składany w ramach wezwania do składania wniosków 2009 (w odpowiedzi na projekt dyrektywy)*
- Przegląd uwarunkowań prawnych i działań nadzorujących obecność etykiety
- Wizyty w sklepach w celu weryfikacji obecności etykiety 3x 13x 20
- Zebranie informacji dotyczących testowania produktów
- Rozpowszechnianie informacji o nowej etykiecie energetycznej wśród konsumentów
- Zbieranie i ocena systemów wsparcia wymiany starych urządzeń na nowe

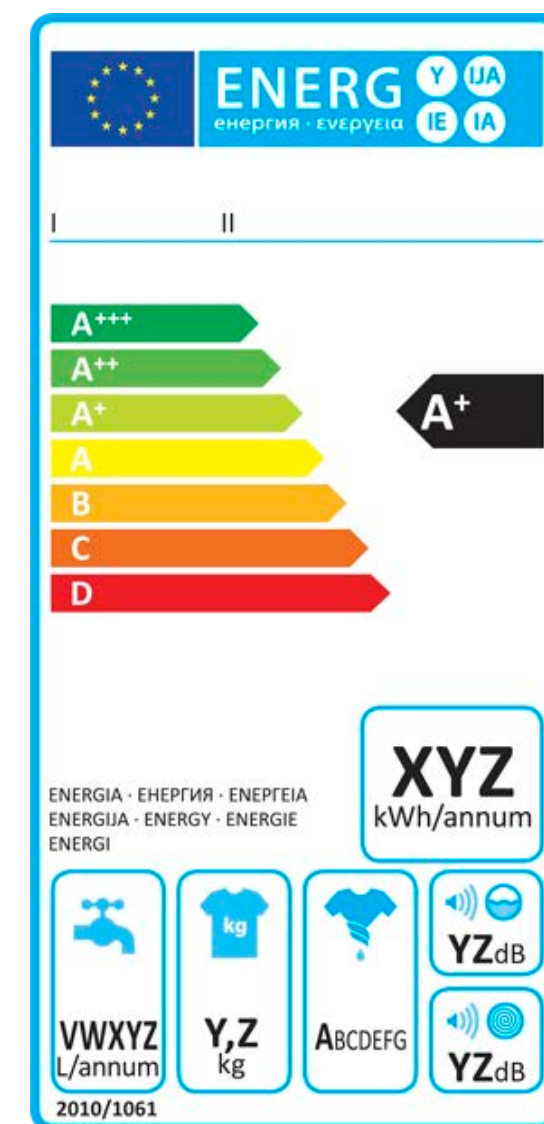

O projekcie Come On Labels project

- Koordynator projektu: SEVEEn, **Czechy**
juraj.krivosik@svn.cz
Koordynator działań w Polsce: KAPE, **Polska**
jogrodniczuk@kape.gov.pl
- Czas trwania: Grudzień 2010 – Maj 2013
- Partnerzy w 13 krajach: Öko-Institut – **Niemcy**, Austrian Energy Agency – **Austria**, KAPE – **Polska**, Ekodoma – **Łotwa**, ABEA – **Belgia**, CRES – **Grecja**, ESCAN – **Hiszpania**, ENEA – **Włochy**, Elma Kurtalj – **Chorwacja**, SWEA – **Wielka Brytania**, Projects in Motion – **Malta**, Quercus – **Portugalia**.

Come On Labels

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Prawo dotyczące etykiety energetycznej

- Podsumowanie nowego prawodawstwa – wszystkie produkty z nową etykietą

(Czerwiec 2011)

- Aktualizacja – klimatyzatory, suszarki, źródła światła
- Rozpowszechnienie dokumentu wśród krajowych uczestników rynku – wsparcie procesu wprowadzania nowej etykiety

- <http://www.come-on-labels.eu/legislation/eu-product-energy-labelling>

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Porównanie wymagań etykiety energetycznej i ekoprojektowania odnośnie wskaźnika efektywności energetycznej (czerwiec 2012):

Product group		Energy efficiency classes shown on the energy label	Energy efficiency classes allowed on the market by minimum ecodesign requirements	Energy efficiency classes shown on the label, but not allowed by minimum ecodesign requirements
Washing machines		A+++ / D	A+++ / A	B, C, D
Dishwashers		A+++ / D	A+++ / A	B, C, D
Refrigerating appliances	Compression type	A+++ / D	A+++ / A+	A, B, C, D
	Absorption type	A+++ / G	A+++ / E	F, G
Televisions		A / G	A / G	
Light sources		A / G	A / C	D, E, F, G

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Wsparcie dla działań instytucji nadzoru

- Współpraca z instytucjami nadzoru
- Prezentacje i raporty dotyczące wizyt w sklepach
- Działania projektowe odnośnie prowadzonych kontroli zgodności produktów występujących na rynku z etykietą energetyczną
  - W porozumieniu z działaniami w ramach ATLETE, ATLETE II, Ecopliant, Clasp
  - <http://www.come-on-labels.eu/legislation/energy-labelling-legislation-in-the-project-countries>

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Wsparcie instytucji nadzoru - przykłady:

- Dzielenie się informacjami zebranymi na rynku (etykiety w sklepach/etykiety na produktach)
- Wspólne rozumienie prawa – Ikony występujące na etykietach
- Szkolenia inspektorów
- Organizacja wspólnych wydarzeń
- Wspólne kontrole w sklepach
- Wkład do krajowego procesu wprowadzania nowej etykiety

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Monitorowanie działań instytucji nadzoru:

■ Czechy:

■ Wizyty w sklepach: 2010 - 4 / 2011 - 18 / 2012 – 300

■ Austria:

■ 70 wizyt w sklepach w 2012

■ Belgia:

■ 202 wizyt w sklepach w 2011 i 46 testów w ciągu 4 lat

■ Polska:

■ Najpóźniejsze prawo, brak działań monitorujących

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Monitorowanie działań instytucji nadzoru:

➤ Niemcy:

- Federacyjna struktura, 211 wizyt w regionie Rhineland-Palatine

➤ Włochy:

- Podozumienie z Izbami, 70 testów źródeł światła w latach 2013-2014

➤ Malta:

- 20 wizyt sklepach rocznie, spotkania ze sprzedawcami

Przegląd uwarunkowań prawnych oraz działań instytucji nadzoru

Wnioski:

➤ Bariery:

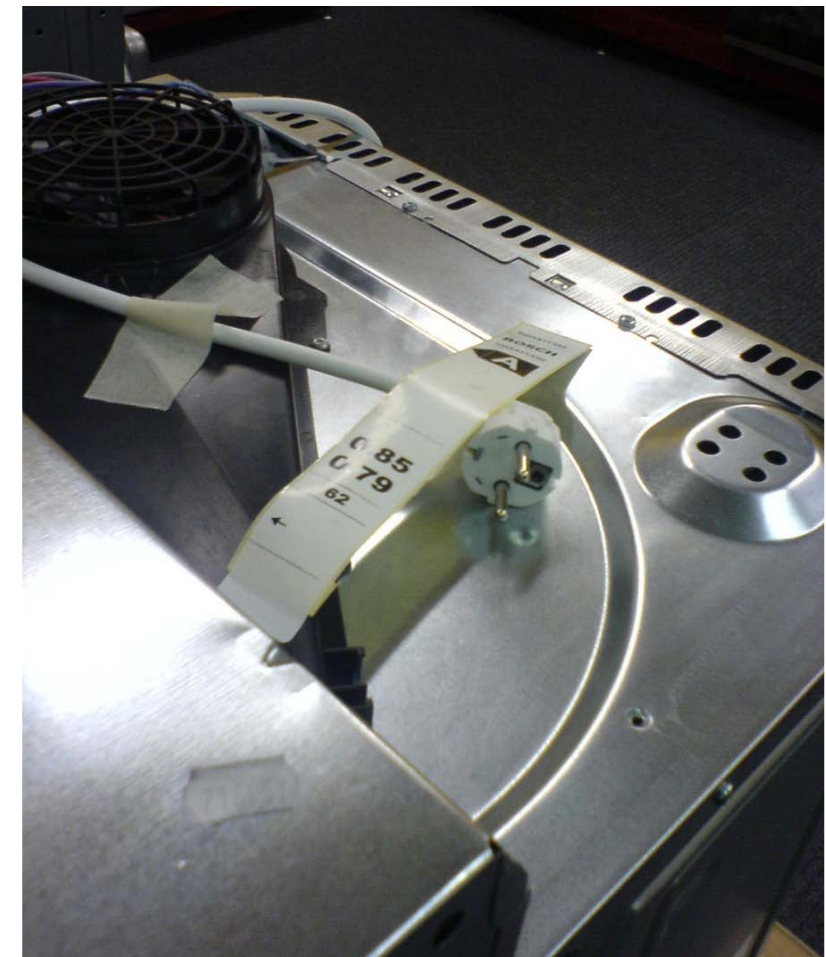
- Priorytety, budżet, pracownicy, krajowe laboratoria
- Kilka krajów planuje testy ale żadne nie będą dotyczyły wymogów ekoprojektowania

➤ Możliwości:

- Międzynarodowa wymiana informacji dotyczących produktów, Europejskie projekty i raporty

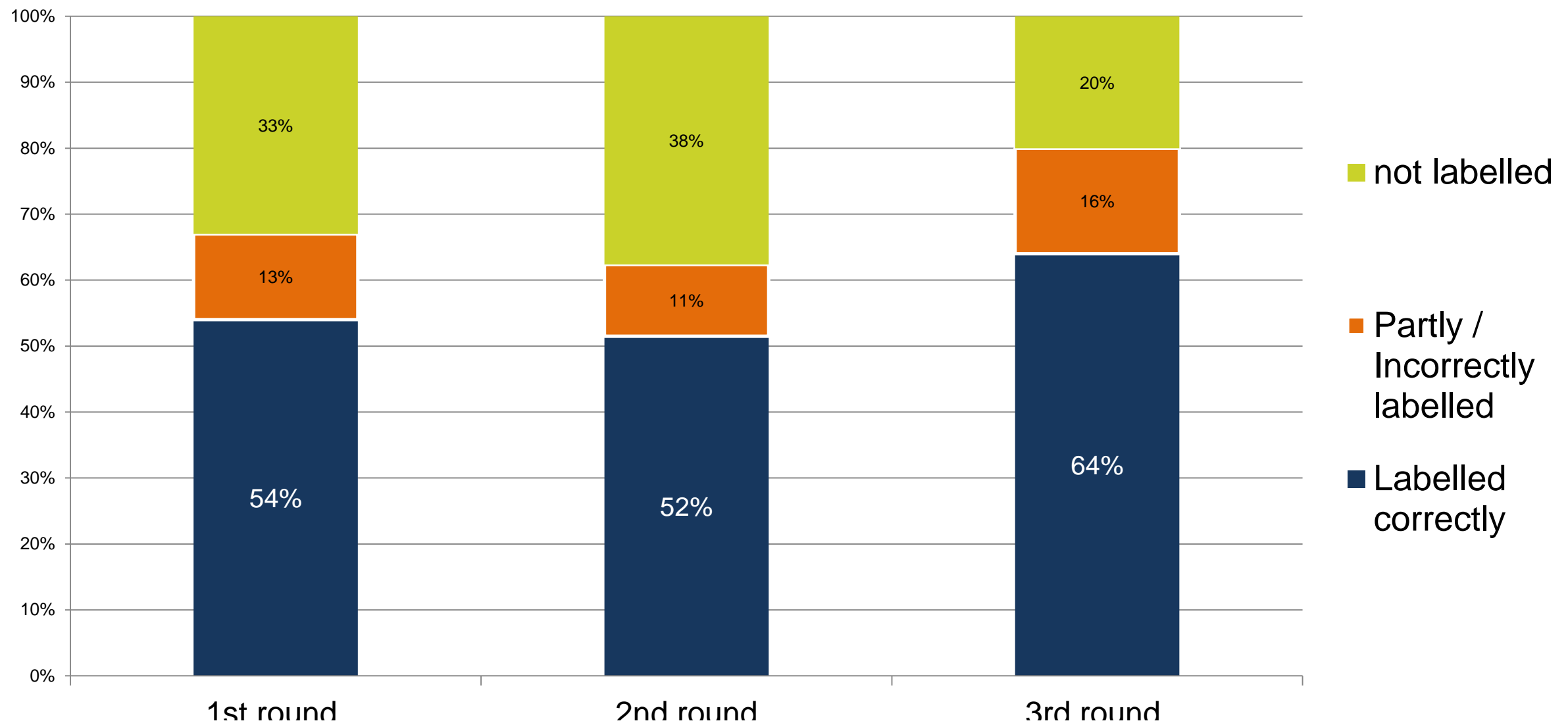
Etykiety energetyczne w sklepach

- 3 wizyty (2011 - 2012 / 2013) w 20 sklepach w 13 krajach (>800 sklepów)
- Raporty z wyników:
  - 1 / 2 / 3 runda wizyt
  - Typ sklepu
  - Kategorie produktów
  - Udział nowej etykiety
  - Przykłady błędnych etykiet

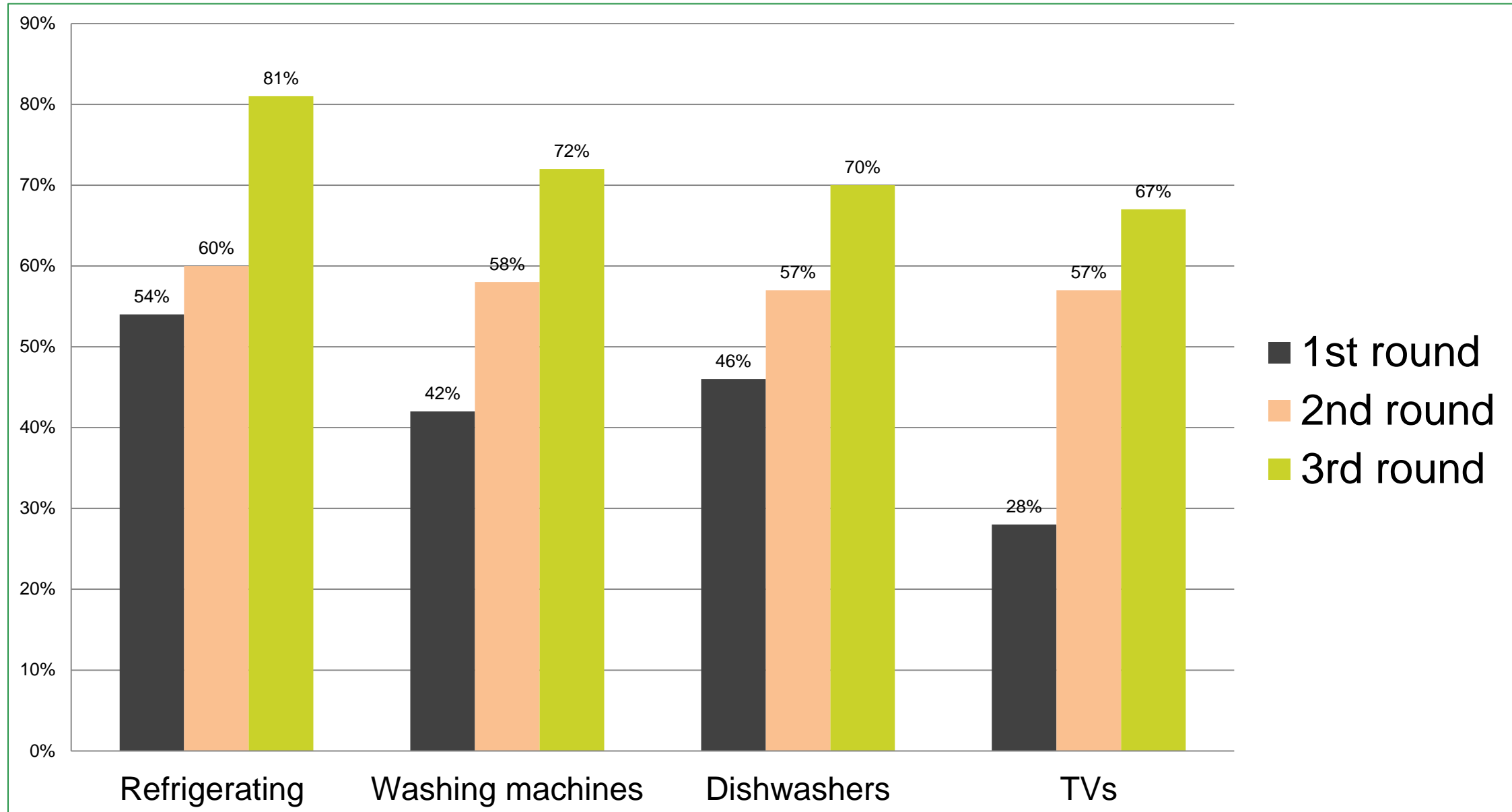

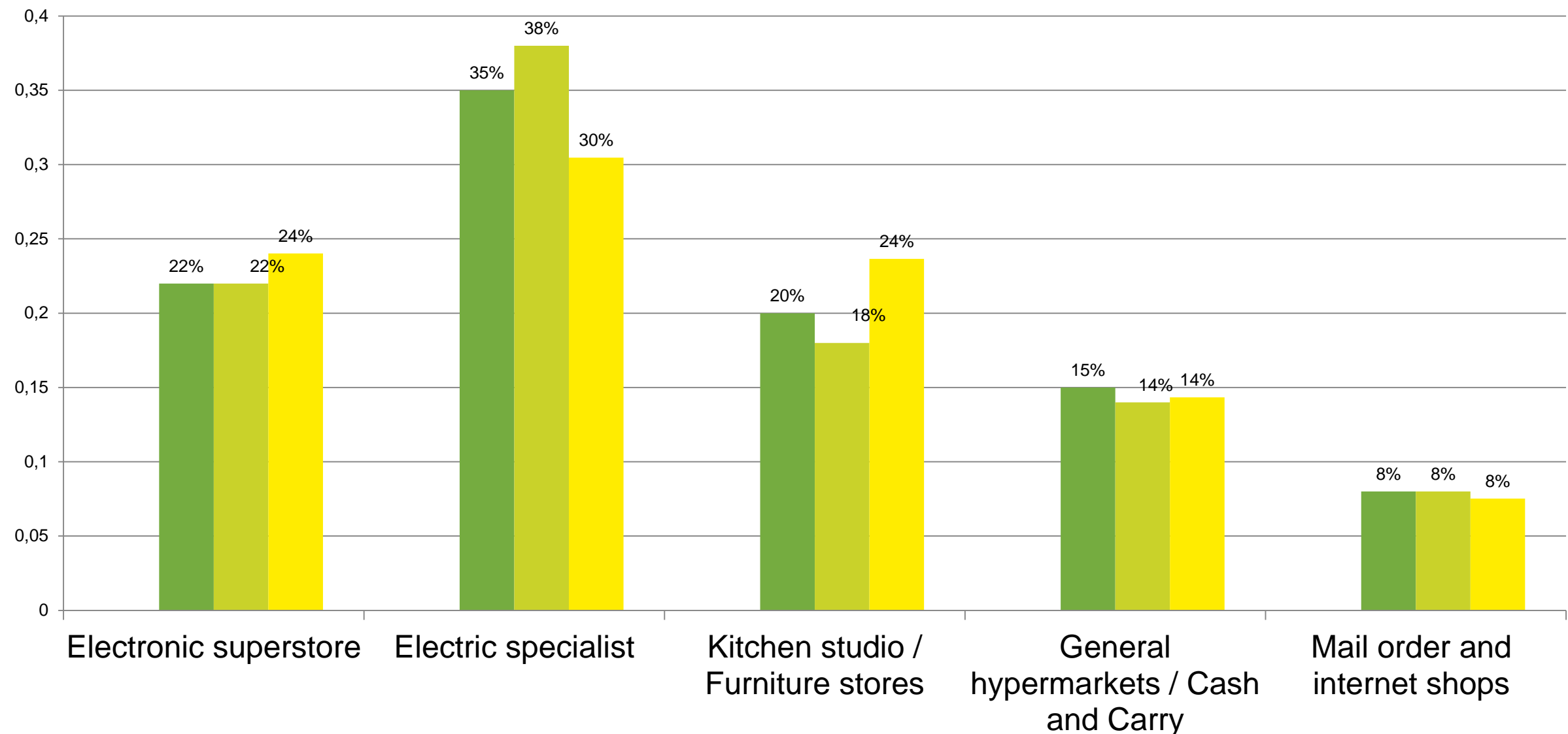
Udział poprawnie umieszczzonej nowej etykiety w czasie 1, 2, 3 wizyty

Udział nowej etykiety w odniesieniu do produktów

Udział poszczególnych typów sklepów (13 krajów / 800 sklepów)

Etykiety energetyczne w sklepach – w podziale na rodzaje sklepów:

Shop type	Count	%	Labelled correctly	Partly / Incorrectly labelled	Not labelled
Electronic superstore	73	24%	70%	9%	21%
Electric specialist	126	30%	56%	12%	31%
Kitchen studio / Furniture stores	58	24%	26%	15%	59%
General hypermarkets / Cash and Carry	47	14%	50%	8%	37%
Mail order and internet stores	27	8%	54%	35%	11%
Total - Visits 3	279		51%	13%	35%
Total - Visits 2	331		52%	11%	38%
Total - Visits 1	290		54%	13%	33%

Etykiety energetyczne w sklepach – w podziale na produkty:

	Labelled correctly	Partly labelled	Not labelled
Refrigerating appliances	76 %	14 %	10 %
Wine storage	34 %	8 %	58 %
TVs	57 %	10 %	33 %
Washing machines	73 %	15 %	12 %
Dishwashers	71 %	15 %	14 %
Air-Conditioners	28 %	32 %	39 %
Electric ovens	45 %	23 %	32 %
Tumble driers	58 %	24 %	18 %

Uwaga: Do telewizorów i urządzeń do przechowywania wina daty wejścia na rynek nie były badane

Etykiety energetyczne w sklepach –

Nowa etykieta w jednym kawałku – zmniejszenie liczby przykładów złego etykietowania.

➤ Tłumaczenia braku etykiety:

- Problemy w otrzymaniu etykiet
- Zamknięte w plastikowych torebkach
- Uszkodzi powierzchnię urządzenia

- Walory estetyczne w sklepach meblowych
- Korzystanie z innych – eko-etykiet
- Brak zainteresowania
- Wolna wymiana sprzętu
- Internet: ten sam model z różnymi klasami ee

Etykiety energetyczne w sklepach – materiały szkoleniowe dla sprzedawców

Przygotowane w 11
językach

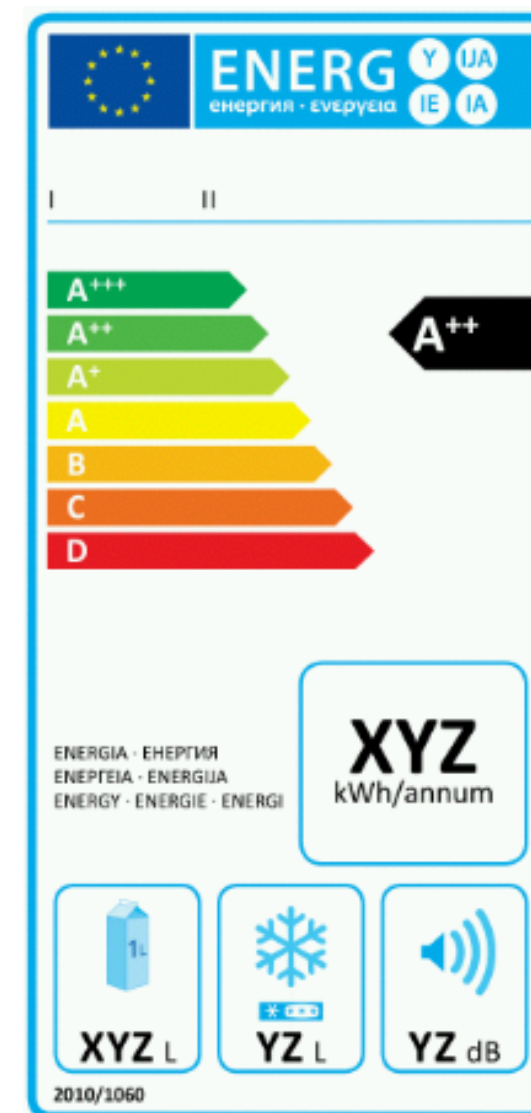
Dystrybuowane
pośród:

- sprzedawców,
- zrzeszeń,
stowarzyszeń
sprzedawców,
- dostawców

Promowanie nowej etykiety

- Poinformowanie około 3 milionów ludzi do chwili obecnej, działania kontynuowane
- Przykłady działań
  - Ulotki, broszury, plakaty
  - Artykuły w prasie, programy w telewizji, notatki prasowe
  - Seminaria, spotkania

Działania promocyjne - Przykłady:

➤ Austria:

- 100 000 ulotek dystrybuowanych w sklepach przy współpracy ze stowarzyszeniem sprzedawców

The image displays four promotional leaflets from Austria, organized into four columns:

- FERNSEHER (TVs):** Features an energy label for a TV, explaining the energy efficiency classes (A+++ to D) and providing tips on how to choose an energy-efficient TV. It mentions that a 46-inch TV in class A consumes less than 100W.
- BELEUCHTUNG (Lighting):** Shows a comparison between incandescent and LED light bulbs using the 'LOGOMUSTER' (light bulb icon) and provides information on how to choose an energy-efficient light bulb. It mentions that a 40W LED bulb is equivalent to a 60W incandescent bulb.
- RATGEBER UND TIPPS (Advice and Tips):** Provides information on the new EU energy efficiency label, explaining the energy efficiency classes (A+++ to D) and providing tips on how to choose an energy-efficient product. It mentions that the new label will be mandatory for all products from January 2013.
- Das neue EU-Energieeffizienzlabel:** A detailed explanation of the new EU energy efficiency label, showing the energy efficiency classes (A+++ to D) and providing tips on how to choose an energy-efficient product. It mentions that the new label will be mandatory for all products from January 2013.

Działania promocyjne - Przykłady:

► Niemcy:

- Notatka prasowa dotycząca wyników 1 rundy wizyt w sklepach przyniosła ponad 25 artykułów

Działania promocyjne - Przykłady:

➡ Czechy:

- ➡ Broszura o nowej etykiecie dla konsumentów przedsiębiorstwa energetycznego w Pradze w 2/2011

Działania promocyjne - Polska:

Joanna Ogrodniczuk

Come On Labels

– wspieramy wprowadzenie nowej etykiety energetycznej dla sprzętów gospodarstwa domowego

Dyrektywą 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 maja 2010 roku Unia Europejska wprowadziła nowy system etykiet dla sprzętu gospodarstwa domowego. Obejmuje ona więcej produktów oraz przyjmuje nowy sposób ich oznaczenia w zakresie zużycia energii oraz innych zasobów zużywanych przez ten produkt. Obecnie nowemu etykietowaniu podlegają pralki, zmywarki, domowe urządzenia chłodnicze oraz telewizory. Należy jednak pamiętać, że nowy system etykietowania obowiązuje dla produktów wprowadzonych na rynek od listopada 2011 roku. Dlatego wciąż jeszcze możemy spotkać w sklepach produkty ze starą etykietą energetyczną. W przyszłości obowiązki etykietowania będą podlegać kolejne grupy urządzeń.

Nowa etykieta została ujednolicona językowo. Opisy słowne zawarte w starym schemacie, zostały zastąpione piktogramami, czyli symbolami informującymi konsumentów o właściwościach i parametrach danego sprzętu. Ze względu na znaczny postęp techniczny wprowadzono także trzy nowe, „zielone” klasy energetyczne (A+++, A++ i A+), które w miarę wzrostu efektywności urządzeń będą wypierać stare, mniej efektywne sprzęty. Zostanie zachowana struktura siedmiu klas kolorystycznych starego systemu etykietowania. W dalszym ciągu urządzenia najbardziej efektywne będą oznaczone kolorem ciemnozielonym, a najmniej efektywne kolorem czerwonym. Jednak wprowadzaniu przez producenta kolejnych, coraz wyższych klas, towarzyszyć będzie usunięcie klasy najniższej tak, by pozostał siedmiopiętny schemat oznaczeń. Przykładowo w sytuacji, gdy do klasyfikacji dodana zostanie klasa A+, należy zlikwidować najniższą w klasyfikacji klasę G, itd. Umożliwi to stopniową aktualizację i konkurencyjne dążenie producentów do wprowadzania na rynek produktów coraz bardziej efektywnych energetycznie.

Ujednolicony system oznaczenia współczynnika efektywności energetycznej pozwala na łatwe porównanie różnych modeli danego urządzenia (np. pralki, zmywarki, telewizora), a jednocześnie pozwala na łatwiejsze obliczenie kosztów w cyklu użytkowania produktu. I tak dla przykładu na nowej etykiecie efektywności energetycznej pralki producent podaje zużycie energii w kWh oraz wody w litrach w ciągu roku, w oparciu o 220 standardowych cykli prania w przypadku prania tkanin bawełnianych w temp. 60°C i 40°C przy pełnym i częściowym załadunku w trybach niskiego zużycia energii. Roczne zużycie energii i wody przez zmywarkę jest podane na podstawie 280 cykli zmywania. Etykiety znajdujące się na domowych urządzeniach chłodniczych podają zużycie energii zawsze na podstawie standardowego badania dla 24 godzin pracy. Od 20 listopada 2011 roku etykietowaniem zostały objęte odbiorniki telewizyjne. W ich przypadku roczne zużycie energii obliczone jest w oparciu o zużycie energii przez odbiornik pracujący 4 godziny dziennie przez 365 dni.

Każdy produkt zostanie opatrzony jedną, pełną etykietą. Nie będzie już praktykowane zamieszczanie podstawowej etykiety z doklejaniem oddzielnych pasków danych. Do nowego systemu etykietowania włącza się także, popularną obecnie sprzedaż internetową oraz obowiązkowe od 2012 roku umieszczanie klasy efektywności energetycznej w reklamach danego produktu.

Unia Europejska podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie procesu wprowadzania nowych etykiet energetycznych, wspierając działania

Nowa etykieta energetyczna dla pralki

euo9

podnoszące świadomość zarówno dystrybutorów sprzętu gospodarstwa domowego jak i konsumentów. Jednym

Come on labels

Wspieranie polityki oszczędności sprzętu gospodarstwa domowego – Jedną ze strategii, uwagamy na jednym

Dyrektywą 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 maja 2010 roku Unia Europejska wprowadziła nowy system etykiet dla sprzętu gospodarstwa domowego. Obejmuje ona więcej produktów oraz przyjmuje nowy sposób ich oznaczenia w zakresie zużycia energii oraz innych zasobów zużywanych przez ten produkt. Obecnie nowemu etykietowaniu podlegają pralki, zmywarki, domowe urządzenia chłodnicze oraz telewizory. Należy jednak pamiętać, że nowy system etykietowania obowiązuje dla produktów wprowadzonych na rynek od listopada 2011 roku. Dlatego wciąż jeszcze możemy spotkać w sklepach produkty ze starą etykietą energetyczną. W przyszłości obowiązki etykietowania będą podlegać kolejne grupy urządzeń.

Nowa etykieta została ujednolicona językowo. Opisy słowne zawarte w starym schemacie, zostały zastąpione piktogramami, czyli symbolami informującymi konsumentów o właściwościach i parametrach danego sprzętu. Ze względu na znaczny postęp techniczny wprowadzono także trzy nowe, „zielone” klasy energetyczne (A+++, A++ i A+), które w miarę wzrostu efektywności urządzeń będą wypierać stare, mniej efektywne sprzęty. Zostanie zachowana struktura siedmiu klas kolorystycznych starego systemu etykietowania. W dalszym ciągu urządzenia najbardziej efektywne będą oznaczone kolorem ciemnozielonym, a najmniej efektywne kolorem czerwonym. Jednak wprowadzaniu przez producenta kolejnych, coraz wyższych klas, towarzyszyć będzie usunięcie klasy najniższej tak, by pozostał siedmiopiętny schemat oznaczeń. Przykładowo w sytuacji, gdy do klasyfikacji dodana zostanie klasa A+, należy zlikwidować najniższą w klasyfikacji klasę G, itd. Umożliwi to stopniową aktualizację i konkurencyjne dążenie producentów do wprowadzania na rynek produktów coraz bardziej efektywnych energetycznie.

Ujednolicony system oznaczenia współczynnika efektywności energetycznej pozwala na łatwe porównanie różnych modeli danego urządzenia (np. pralki, zmywarki, telewizora), a jednocześnie pozwala na łatwiejsze obliczenie kosztów w cyklu użytkowania produktu. I tak dla przykładu na nowej etykiecie efektywności energetycznej pralki producent podaje zużycie energii w kWh oraz wody w litrach w ciągu roku, w oparciu o 220 standardowych cykli prania w przypadku prania tkanin bawełnianych w temp. 60°C i 40°C przy pełnym i częściowym załadunku w trybach niskiego zużycia energii. Roczne zużycie energii i wody przez zmywarkę jest podane na podstawie 280 cykli zmywania. Etykiety znajdujące się na domowych urządzeniach chłodniczych podają zużycie energii zawsze na podstawie standardowego badania dla 24 godzin pracy. Od 20 listopada 2011 roku etykietowaniem zostały objęte odbiorniki telewizyjne. W ich przypadku roczne zużycie energii obliczone jest w oparciu o zużycie energii przez odbiornik pracujący 4 godziny dziennie przez 365 dni.

Każdy produkt zostanie opatrzony jedną, pełną etykietą. Nie będzie już praktykowane zamieszczanie podstawowej etykiety z doklejaniem oddzielnych pasków danych. Do nowego systemu etykietowania włącza się także, popularną obecnie sprzedaż internetową oraz obowiązkowe od 2012 roku umieszczanie klasy efektywności energetycznej w reklamach danego produktu.

Unia Europejska podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie procesu wprowadzania nowych etykiet energetycznych, wspierając działania

B

ETYKIETA DLA URZĄDZEŃ CHŁODNICZYCH

ZAKLASYFIKOWANYCH DO KLAS

EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ OD A+++ DO D

euo9

Testowanie produktów

Testing appliances

Title of the document				
front page	Author			
Short note on content				
country		date	number	

Appliance testing procedures and good practice

CoL consortium

Description of how the appliances should be tested to compare energy consumption with the one declared on the energy label

Here below available in: English (main document), Czech, Croatian, German, Polish, Latvian, Italian, French, Greek, Spanish, Portuguese

June 2011

3.4

Testowanie produktów – przegląd:

Przykład: ATLETE

► Lista modeli testowanych

Brand	Model	EE class	Pass/Fail	Country of sale ²															
BOSCH	KGN 39A10	A +	Pass	ES	GR														
BALAY	3FEB 2400	A	Pass	ES	PT														
SIEMENS	KI 24 LA 50	A +	Pass	FR	DE	BE	AT	FI	HR										
BOSCH	GSN 86 E 30	A ++	Pass	DE	AT	NL													
REX-ELECTROLUX	FI 22/10 FA FI 22/10 SA	A	Pass	IT	MT														
ZANUSSI	ZRT 318 W	A	Fail	GB	HU	PL	BG	NL	LT	AT	EE	SI	LV	HR					
ZANUSSI	ZRA 627 CW	A	Pass	BE	NL	ES	PT												
ELECTROLUX-AR	AUC 25391 W	A +	3 n.a.	FR															
POLAR	PCB 310 A+ S	A +	Pass	PL															
IGNIS	DPA 24	A	Pass	IT															
WHIRLPOOL	ARC900	A	Pass	GB															
IGNIS	ICF-110 AP	A +	Pass	IT	MT														
INDESIT	BAAN 13 S	A +	R.A.	IT	BE	NL	RO	FR	SK	PL	CZ	AT	BG	DE	HR				
INDESIT	TA 5	A	R.A.	FR	IT	ES	HU	RO	NL	SK	MT								
INDESIT	SAN 400	A	Pass	FR	GB	ES	NL	PL	AT	PT	BE								
INDESIT	TZA 1	A	R.A.	GB	ES	IT	AT	PL	CZ	SK	PT	NL	BE	MT					
BEKO	CSA 24002	A	Pass	BE	PL	NL	LT	HR											
BEKO	TLDA 521	A	Pass	GB	IE	HR													
BEKO	FSA 21300	A	Pass	BE	PL	IT	CZ	SK	NL	FR	SI	HU	BG	HR					

Testowanie produktów :

Inne przykłady

- Atlete – 72 chłodziarek
- UK - NMO, Defra, EST
- Hiszpania - manufacturers
- Projekt nordycki – Łotwa

Testowanie produktów:

Dzielenie się przykładami

➤ Nowe proejkty w ramach IEE...

➤ Topten Max	2014
➤ Atlete II	2014
➤ Ecopliant	2013-2014
➤ PremiumLight	2013-2014
➤ MarketWatch	2014-2015
➤ ComplianTV	2014-2015

Wymiana produktów na bardziej efektywne energetycznie

Summary of mechanisms

front
page

Title of the document
Author

Short note on content
country

date

number

Instruments for the Replacement of Old Appliances

Ina Rüdenauer, Corinna Fischer

The report focuses on instruments intended to promote replacement of less efficient appliances and the market penetration of more efficient ones.
To be also available in: Polish, German and Italian.

January 2012

6.14

Instrumenty wspierające wcześniejszą / lepszą wymianę produktów - Edukacyjne

- Informowanie o „life cycle costs”
  - Konsumenci mogą zidentyfikować lepszy produkt
- Baza danych odnośnie rynku (cena, efektywność, koszty cyklu pracy)
  - Konsumenci mogą porównać dobre produkty
- Kampanie pomiarowe (pomiar zużycia energii przez stary sprzęt gospodarstwa domowego)
  - Konsumenci uświadamiają sobie ile naprawdę kosztuje używanie starego sprzętu

Instrumenty wspierające wcześniejszą / lepszą wymianę produktów - Finansowe

- Zachęty do zakupu wysoko efektywnych energetycznie urządzeń (rabaty / premie / zachęty podatkowe)
  - Powinno być połączone z odbiorem starego sprzętu!
- Mikro kredyty
  - Pomoc dla konsumentów w sfinansowaniu zakupów
- Zachęty dla producentów i sprzedawców
  - Bonus za sprzedaż konkretnej liczby efektywnych energetycznie urządzeń
- Zamówienia publiczne

Przykłady

➔ Austria:

- ➔ Letnia kampania Topprodukte.at
- ➔ Kup nową chłodziarkę A++ lub A+++ i wygraj 50 (lub 100) euro

LIEBHERR Kühl-/Gefrierkombi CP3813

Energie-Effizienz	A+++, 155 kWh/Jahr
Fassungsvermögen	233 l Kühlen, 91 l Gefrieren

MagicEye mit LED Temperaturanzeige, SmartFrost für geringe Bereifung, VarioSpace durch herausnehmbare Schubfächer zeitgesteuerte SuperFrost-Automatik, FrostSafe-System mit rundum geschlossenen Schubfächern mit transparenter Front, Stangen-griff mit integrierter Öffnungsmechanik, Abmessungen (BxHxT): 60 x 201,1 x 66,6 cm

Miele NoFrost Gefrierschrank FN 12740 S

Energie-Effizienz	A++, 271 kWh/Jahr
Fassungsvermögen	304 l

4-Sterne-Gefrierzone, digitale Temperaturanzeige, Superfrost-Taste mit Kontroll-leuchte, VarioRoom mit herausnehmbare Zwischenböden, 7 Gefrierschubladen, EasyOpen Hebelgriff in Edelstahloptik, Abmessungen (BxHxT): 69,7 x 175,1 x 77,6 cm

Jetzt bei Ihrem Expert Elektrofachhändler:

ENERGIE EFFIZIENTES topprodukt KAUFEN UND GEWINNEN!

100 x € 100,- und 100 x € 50,- in bar ZURÜCKGEWINNEN!

Germany

- „Sprawdzanie oszczędności energii“ & wymiana lodówek w gospodarstwach domowych o niskich dochodach
  - Kontekst: kampania krajowa „Sprawdź oszczędność energii“ (doradztwo energetyczne dla gospodarstw o niskich dochodach)
  - Miasto Freiburg rozdyskrybuowało 200 wysoko efektywnych lodówek
  - Warunki: poniżej granicy ubóstwa; oszczędność przynajmniej 200 kWh/rok

Ikony na etykiecie, które konsumenci rozumieją najmniej – telewizory

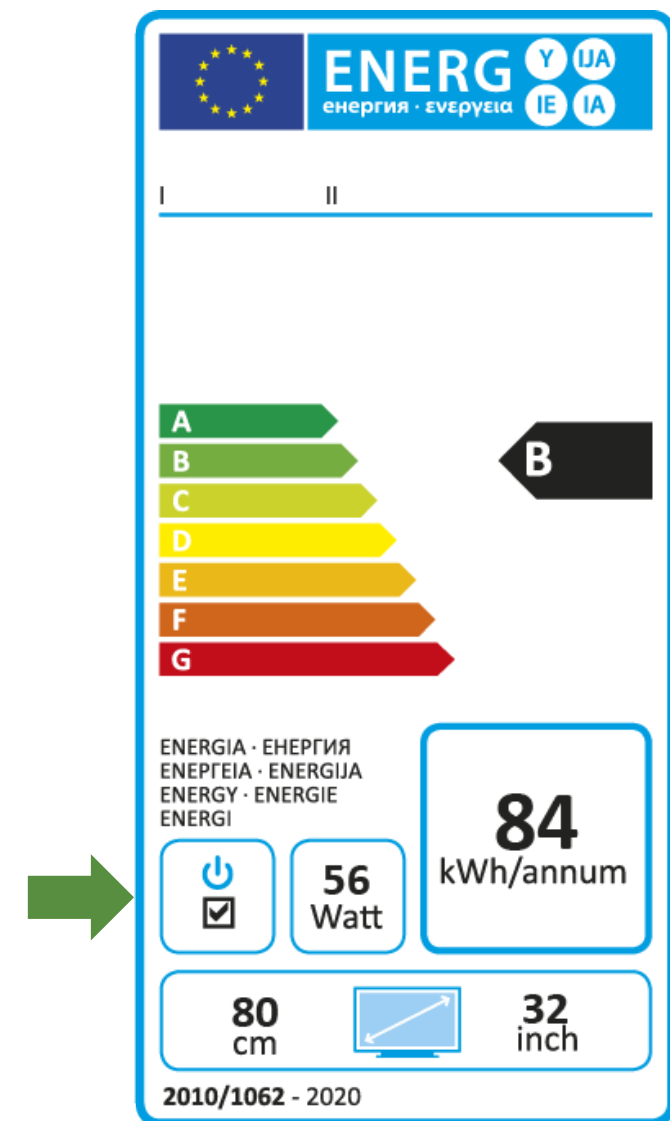
➤ **Dostępność wyłącznika**
(nie funkcji stand-by)

➤ **Zużycie energii, gdy urządzenie jest włączone** (nie zużycie na godzinę)

➤ **Zużycie energii na rok** (nie zużycie w ciągu dnia czy godziny)

Więcej informacji na stronie:

Projekt

Come On Labels

Zawiera informacje o:

- Europejskim prawie odnoszącym się do etykietowania produktów
- Odpowiednim etykietowaniu produktów w sklepie
- Testowaniu produktów
- Działaniach promocyjnych wśród konsumentów
- Wymianie starych urządzeń

www.come-on-labels.eu